

Diàleg de sords al finançament valencià

En la disputa permanent amb Zapatero, el PP de Francisco Camps ha convertit el finançament insuficient del País Valencià en un dels seus cavalls de batalla. Tot amb tot, les xifres mostren que l'infrafinançament és un mal endèmic, independentment del color del partit que hi haja al govern espanyol.

Comunitat Valenciana, en què se sintetitza el lema recurrent dels populars aquest darrer any i mig: Zapatero discrimina els valencians i manté un model de finançament injust per al País Valencià. La manca de finançament s'ha convertit en el boc expiatori de tots els problemes que es presenten en la gestió de l'administració valenciana. Quan el personal dels jutjats de segona instància demanen de rebre els pagaments retardats; quan els sindicats demanen plans industrials; quan els estudis mostren que el nombre de llits per cada mil habitants és inferior a la mitjana recomanada per l'OMS; quan les associacions de discapacitats demanen l'aplicació efectiva de la llei de dependència; quan els ajuntaments reclamen la millora de carreteres comarcals... Sempre, en tots els casos, es culpa el govern socialista de la manca de fons suficients per a fer front a aquestes demandes.

L'omnipresència del finançament en el discurs del PP ha trobat ressò entre la societat civil i, especialment, entre aquells que tenen responsabilitats en l'àmbit econòmic. Cambres de Comerç i associacions d'empresaris han fet seu l'argumentari del PP ("som cinc milions de persones vivint al territori valencià, un més que quan es va acordar l'actual model de finançament", expliquen), com el 2003 van abraçar sense embuts la reivindicació a favor del transvasament de l'Ebre. Però, com ara fa sis anys amb la guerra de l'aigua, també a la batalla pel finançament les aigües són molt més tèrboles d'allò que el Partit Popular vol fer veure.

El Partit Popular té raó de fer servir l'argument de la població. L'any 1999 al País Valencià hi vivien 4.066.474 persones; avui, 5.029.601. Les projeccions de l'institut d'estadística espanyol continuen apuntant cap a un augment, si bé no tan accelerat, amb vista al futur. L'Institut Valencià d'Investigacions Econòmiques, organisme dependent de la Generalitat Valenciana, ha calculat que, tenint en

Francisco Camps, president de la Generalitat Valenciana, i Pedro Solbes, ministre d'Economia del govern espanyol.

“Els valencians ens sentim terriblement menystinguts, perquè fa segles que demanem que es revise el model de finançament i l'executiu central sempre fuig d'estudi. No ens escol-

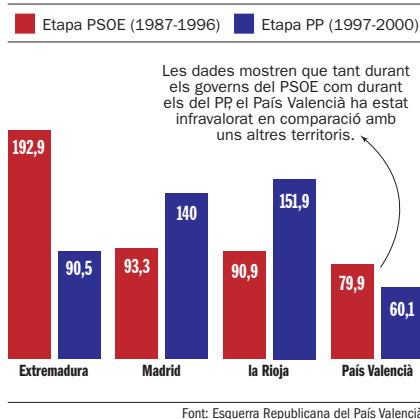
ten.” El qui es manifesta d'aquesta manera no és el polític de cap partit nacionalista valencià, malgrat la rounditat de les expressions. És un extracte d'un document penjat a la pàgina web del Partit Popular de la

compte l'augment demogràfic, el País Valencià va deixar d'ingressar 3.215 milions d'euros de les arques de l'estat. Així doncs, es càlculs i les xifres donen la raó al PP quan reivindica una revisió del model de finançament, perquè l'actual no proporciona prou recursos per a gestionar les competències transferides. Però, malgrat que això siga cert, la reivindicació del PP per a millorar el finançament no ha estat tan històrica ("fa segles que demanem...", diuen a la pàgina web) com volen fer veure, tal com han recordat força vegades els socialistes valencians. El model de finançament vigent fou aprovat el juliol del 2001, a l'etapa de govern de José Maria Aznar. Aquest sistema, la paternitat del qual s'ha atribuït a Eduardo Zaplana i que no va comptar amb l'aprovació dels socialistes, no té en compte el criteri de l'augment de població que ara reivindiquen els populars valencians. Així i tot, fins fa un any i mig els populars valencians no havien convertit la qüestió del finançament insuficient en el seu cavall de batalla. Abans, durant l'etapa d'Aznar i els primers anys de govern de Zapatero, el PP no havia badat boca. "La qüestió financera és de summa importància per al benestar dels ciutadans", diuen ara, com desentenent-se de la seua complaença anterior envers el model.

La manca de finançament i l'espòli fiscal han estat una constant al País

Perpetu dèficit

Inversions de l'estat espanyol a les comunitats autònomes.
Mitjana estatal per habitant=100.

Les dades mostren que tant durant els governs del PSOE com durant els del PP, el País Valencià ha estat infravalorat en comparació amb uns altres territoris.

Cada valencià aporta 3,25 euros diaris a l'estat sense rebre'n cap contraprestació

Valencià, independentment de quin partit haja governat a Espanya. El resultat és un territori que se situa a la capçalera dels que paguen més impostos a l'estat i en reben menys contraprestacions en canvi. La conseqüència d'això és un producte interior

brut per habitant per sota de la mitjana de l'estat espanyol, segons un informe elaborat per Esquerra Republicana del País Valencià (ERPv). La formació nacionalista calcula que cada any el País Valencià deixa de rebre 13.200 milions d'euros, una xifra que s'acosta al pressupost de la Generalitat Valenciana per al 2008.

El document posa en relleu que, mentre el producte interior brut per habitant a l'estat espanyol és de 20.933 euros, en el cas dels valencians és de 19.272 (vegeu gràfic adjunt). D'acord amb aquestes xifres, cada valencià és 1.661 euros més pobre que un espanyol. Si passa això és, sobretot, per l'"espoliació fiscal" que, segons ERPv, pateix el País Valencià des de "l'abolició de la sobirania fiscal als territoris de la Corona d'Aragó".

Segons els càlculs d'aquesta formació, cada any els valencians deixen de percebre aproximadament 5.600 milions d'euros en impostos que es paguen a Madrid però que després no s'inverteixen al País Valencià. En termes més gràfics, és com si cada valencià aportara cada dia 3,25 euros a les arques de l'estat sense rebre'n cap contraprestació. Al final de l'any, significaria 1.186 euros per habitant.

Així mateix, el cas valencià fa evident el doble significat que s'ha atribuït al concepte de *solidaritat*, segons on s'haja d'usar. L'any 1980 es va aprovar la Llei Orgànica de Finançament de les Comunitats Autònomes (LOFCA), per la qual s'incorporava la noció a les "aportacions a la solidaritat". La LOFCA havia de garantir el "desenvolupament harmònic de les diverses parts del territori espanyol", ço és, que els territoris amb menys riquesa reberen l'ajuda de les altres comunitats autònomes. El País Valencià, tot i situar-se per sota de la mitjana estatal, dona més recursos que no rep. ERPv calcula que, si es fa efectiva la noció de solidaritat, els valencians haurien de rebre 7.600 milions d'euros pel fet de no arribar a la mitjana de la riquesa estatal. Si afegim aquesta xifra als 5.600 milions sortits de la diferència entre allò que els valencians aporten i allò que reben de l'estat, sumen 13.200 milions d'euros l'any.

V. Tena

Una campanya efectista

Per mirar d'implicar la societat civil en la seua batalla política, el Partit Popular va impulsar una campanya de recollida de signatures en què demanava el reconeixement de l'augment de població per part del govern espanyol. Això va ser el març de l'any passat, poques setmanes després de la reelecció de Zapatero. Quasi un any després, la campanya és poc més que pellerofa, una maniobra política sense cap resultat pràctic. Aquest setmanari ha preguntat als populars valencians quantes signatures han aconseguit ara per ara i la resposta ha estat que, dotze mesos després, "encara es comptabilitzen les signatures".

L'inici de la campanya ja va portar problemes als conservadors valencians. La maquinària del partit va pensar en un lema simple i contundent: "Som cinc milions". Ara bé, la campanya es va fer utilitzant exclusivament el castellà, i no en format bilingüe, com, habitualment –i per mantenir les aparences–, elabora els seus eslògans el Partit Popular. La intenció era de distanciar-se tant com fos possible del "Som 6 milions", la campanya institucional que el govern català de CiU va dur a terme l'any 1987.